

Deelnemersbijeenkomst Stichting Pensioenfonds Capgemini Nederland

20 november 2012

Hoe staat het pensioenfonds er financieel voor?

In augustus 2012 was de dekkingsgraad van het pensioenfonds 84,5%. In september 2012 steeg de dekkingsgraad naar 92,3%. Eind oktober 2012 was de dekkingsgraad 94,3%. De stijging in september werd veroorzaakt doordat het pensioenfonds van De Nederlandsche Bank (DNB) de dekkingsgraad voortaan mag berekenen met een andere, hogere rente (de UFR-rente). Als de rente hoger is, hoeft het pensioenfonds minder geld opzij te zetten om alle pensioenen (nu en in de toekomst) te kunnen betalen. Dit heeft een positief effect op de dekkingsgraad.

Eind 2013 moet het pensioenfonds een dekkingsgraad hebben van bijna 105%. Het lijkt er niet op dat het pensioenfonds dat gaat halen. Het bestuur is daardoor waarschijnlijk genoodzaakt om de (opgebouwde) pensioenen te verlagen. Begin 2013 moet het bestuur al de benodigde verlaging berekenen. De verlaging moet dan ingaan op 1 april 2013.

Het bestuur heeft aan DNB gerapporteerd over evenredige belangenbehartiging bij de herstelmaatregelen. Dit betekent dat het fonds de maatregelen gelijkmatig wil verdelen over deelnemers, oud-deelnemers en gepensioneerden. DNB zal in februari 2013 hierop reageren.

Wordt het opgebouwde pensioen getroffen door de verlagingmaatregel?

Het bestuur heeft – voorlopig – moeten besluiten om de (opgebouwde) pensioenen te verlagen. Dit betekent dat:

- het pensioen dat deelnemers en oud-deelnemers tot en met 2011 hebben opgebouwd in module 1, wordt verlaagd. Voor de volledigheid melden wij dat de opgebouwde kapitalen in module 2 en module 3 niet door deze maatregel worden geraakt.
- de uitkering aan gepensioneerden en nabestaanden lager wordt.

De pensioenopbouw in module 1 die in 2012 plaatsvond, wordt buiten beschouwing gelaten. In 2012 was namelijk steeds sprake van een verlaagd opbouwpercentage (1,4% in plaats van de reglementaire opbouw van 1,75%).

Opgebouwde kapitalen in module 2 en module 3 (de excedentregeling en de vrijwillige bijspaarmodule) worden niet verlaagd. Dit kapitaal dient u te gebruiken voor pensioenaanspraken. U kunt deze aanspraken inkopen bij het pensioenfonds, op basis van de inkoopfactoren die het bestuur heeft vastgesteld.

Let op: als in het verleden het kapitaal is ingebracht bij module 1 en omgezet in pensioenaanspraken, dan worden de pensioenaanspraken wel gekort. De situatie op het moment van korten is van belang. Pensioenen die zijn ingekocht in 2012 van de kapitalen uit module 2 en/of 3, worden hetzelfde behandeld als de in 2012 opgebouwde aanspraken.

Wie zit er aan de beleidsknoppen?

Het bestuur bepaalt het beleid en is hier ook verantwoordelijk voor. Het bestuur wordt daarbij geadviseerd door specialisten. Jaarlijks evalueert het pensioenfonds het beleid en past het indien nodig het beleid aan. Hierbij houdt het bestuur onder andere rekening met regelgeving en de financiële positie van het pensioenfonds. Het bestuur rapporteert aan toezichthouder DNB.

De rente is gestegen, waarom dan alsnog zo'n financieel tekort?

Ten opzichte van het begin van de crisis (2008) is de rente waarmee de verplichtingen van het fonds moeten worden berekend met 2% gedaald. Een relatief jong pensioenfonds als Stichting Pensioenfonds Capgemini Nederland wordt hierdoor vanwege de relatief langere looptijd van de verplichtingen harder geraakt dan de meeste andere pensioenfondsen in Nederland. Ondanks de 50%-renteafdekking (wat redelijk marktconform is) is de dekkingsgraad van het pensioenfonds daardoor met 5-10% harder gedaald dan die van de meeste andere pensioenfondsen.

De maatregelen komen alleen op het bordje van de deelnemer, waarom helpt de werkgever niet?

In de overeenkomst tussen Capgemini en het pensioenfonds is vooraf een vaste premie afgesproken. De mogelijkheid van tussentijdse bijstortingen door Capgemini bij tegenvallers is daarmee uitgesloten. Ook onttrekkingen aan het vermogen van het fonds zijn niet mogelijk. Vanwege deze afspraak is een eenmalige bijstorting door de werkgever niet mogelijk. Capgemini ziet ook geen mogelijkheid om de premie structureel te verhogen. Verder hebben sociale partners niet besloten de premie te verhogen door een verplichte eigen bijdrage van deelnemers.

Waarom staat Stichting Pensioenfonds Capgemini Nederland er zo slecht voor in vergelijking met andere pensioenfondsen?

Redenen hiervoor zijn:

- Toegenomen levensverwachting: de meeste pensioenfondsen hebben een regeling voor een ouderdomspensioen en een kapitaalgedekt nabestaandenpensioen. De toegenomen levensverwachting betekent dat die fondsen meer geld moeten reserveren voor het ouderdomspensioen, maar minder voor het nabestaandenpensioen. Pensioenfonds Capgemini heeft een nabestaandenpensioen op risicobasis. Dat betekent dat het fonds niet kan "profiteren" van de meevaller voor het nabestaandenpensioen. Verder is de gemiddelde leeftijd van de (ex)deelnemers in het fonds vrij laag en omdat de stijging van de levensverwachting toeneemt naarmate je jonger bent is de stijging van de levensverwachting meer dan voor een gemiddeld fonds. Grofweg betekenen beide effecten dat de dekkingsgraad bij pensioenfonds Capgemini 5% harder is gedaald dan bij andere fondsen.

- Rentedaling: ten opzichte van het begin van de crisis (2008) is de rente met 2% gedaald. Bij een relatief jong pensioenfonds als Capgemini raakt dit harder dan de meeste pensioenfondsen in Nederland. Ondanks de 50%-renteafdekking (wat redelijk marktconform is) is bij pensioenfonds Capgemini de dekkingsgraad daardoor met 5-10% harder gedaald.
- Afspraken tussen sociale partners: Veel andere fondsen hebben de premie verhoogd of hebben herstellpremies gevraagd. Dit heeft hun financiële positie versterkt. Voor pensioenfonds Capgemini is dat niet gebeurd. Dit scheelt enkele procentpunten. In de overeenkomst tussen Capgemini en pensioenfonds Capgemini is vooraf een vaste premie afgesproken en is de mogelijkheid van tussentijdse bijstortingen door Capgemini bij tegenvallers uitgesloten. Ook onttrekkingen aan het vermogen van het fonds is niet mogelijk. Verder hebben sociale partners niet besloten de premie te verhogen door een verplichte eigen bijdrage van deelnemers.

Hoe kan het dat er zulke grote verschillen zijn ontstaan in de verplichtingen? En wat zijn de gevolgen van de toegenomen levensverwachting?

De schommelingen in de verplichtingen worden veroorzaakt door de rente. Als de rente met 1% daalt, stijgen de verplichtingen met 25%, aangezien Stichting Pensioenfonds Capgemini Nederland een relatief 'jong fonds' is. De verplichtingen hebben een looptijd van 25 jaar. Gemiddeld hebben fondsen een looptijd van 15 tot 20 jaar.

Stel dat het opbouwpercentage verlaagd blijft. Dus een opbouwpercentage van ongeveer 1,4%, zoals nu voor 2012 het geval is. Op wat voor pensioen mag je dan rekenen als deelnemer? Geen 70% meer?

Door verlaagde opbouwpercentages zal een ouderdomspensioen van 70% voor nóg minder mensen haalbaar zijn. Veel mensen gaan nog steeds uit van een pensioeninkomen dat 70% is van het gemiddelde inkomen tijdens de werkzame periode. Pensioendeskundigen benadrukken al langere tijd dat dit ideale plaatje nauwelijks haalbaar is. Het wordt dus vooral voor de jongere deelnemers lastig om eenzelfde pensioen op te bouwen als de huidige generatie gepensioneerd, ondanks dat ze langer moeten doorwerken.

Als de rente gaat stijgen, wordt het verschil dan ongedaan gemaakt?

Het bestuur kan besluiten tot inhaalindexatie wanneer de financiële middelen van het pensioenfonds dat toestaan. De mogelijkheden tot inhalen van gemiste toeslag is namelijk gebonden aan strikte regelgeving.

Een inhaalindexatie komt pas aan de orde nadat er volledig kan worden geïndexeerd. Als er dan ruimte overblijft (met andere woorden: als de dekkingsgraad niet uitkomt onder het niveau dat hoort bij een gezonde financiële positie), kan een inhaaltoeslag worden toegekend.

Heeft het pensioenfonds weinig rendement gemaakt?

Het behaalde rendement van het fonds bedroeg in de eerste drie kwartalen van 2012 9,28%. De vijf grootste pensioenfondsen van Nederland hebben in diezelfde periode een rendement behaald van 10,8%. De voornaamste reden van dit iets betere rendement is dat deze pensioenfondsen meer beleggen in aandelen. De andere kant van de medaille is dat deze fondsen ook een hoger risicoprofiel hebben. Stichting Pensioenfonds Capgemini Nederland mag van DNB niet meer risico nemen, omdat het fonds een dekkingstekort heeft.

Heeft een verandering van het aantal deelnemers gevolgen voor de dekkingsgraad?

Een groot deel van de kosten die het pensioenfonds maakt, ligt vast. Als het aantal deelnemers van het pensioenfonds daalt, dan worden de kosten gedeeld door een kleiner aantal mensen en zijn de kosten dus relatief hoger. Dit is niet direct terug te zien in de dekkingsgraad, aangezien de rente een veel groter effect heeft op de dekkingsgraad.